

Ministerstwo Finansów wyjaśniło, jak stosować split payment

VAT Opublikowane zostały urzędowe objaśnienia, **jak rozliczać się z kontrahentami w podzielonej płatności**. Kto się do nich zastosuje, będzie chroniony przed zmiennością wykładni fiskusa

Agnieszka Pokojka

Objaśnienia zostały bowiem wydane na podstawie art. 14a par. 1 pkt 2 ordynacji podatkowej. Tłumaczą m.in., jak zwrócić kwotę podatku omyłkowo przekazaną na rachunek VAT lub co w sytuacji, gdy nabywca przelał sprzedającemu tylko równowartość daniny.

Nie trzeba zgłaszać

Po raz kolejny, tym razem oficjalnie, MF potwierdziło, że rachunków VAT nie trzeba zgłaszać do urzędu skarbowego. Resort wyjaśnił, że wynika to ze specyfiki tego konta. Funkcjonuje ono tylko w powiązaniu z rachunkiem rozliczeniowym lub imiennym rachunkiem w SKOK, a nie jako samodzielne konto rozliczeniowe.

To ważna informacja, bo urzędy skarbowe często informowały inaczej. Pisaliśmy o tym w artykule „Jak płacić na rachunek VAT i z niego? Wyjaśniamy kolejne wątpliwości” (DGP nr 133/2018).

Można zwracać podatek

Inna dobra informacja – podatnik może zwrócić z konta

VAT omyłkowo otrzymane płatności, które na nie trafiły (w szczególności, gdy zostały skierowane do niewłaściwego podmiotu).

Wcześniej MF stało na stanowisku, że jeśli na rachunek VAT omyłkowo zostało wpłacone za dużo (np. podatek na fakturze wynosi 800 zł, a wpłacono 1000 zł), to nie ma możliwości zwrotu z tego konta (w przykładzie – 200 zł). Kontrahenci mogli jedynie uzgodnić, że podatnik zwróci nabywcy 200 zł ze swojego rachunku rozliczeniowego.

MF zgadzało się na zwrot z rachunku VAT, tylko jeśli wpłacona kwota wynikała z faktury, a ta faktura była następnie skorygowana.

– Takie podejście było absurdalne – komentuje Bartosz Mazur, doradca podatkowy, menedżer w Gekko Taxens. Zwraca uwagę na art. 108a ust. 6 ustawy o VAT, zgodnie z którym podatnik, który otrzymał płatność, a nie dostarczył towarów ani nie wyświadczył usługi, może zwrócić otrzymane środki na rachunek VAT podmiotu, od którego je otrzymał (by wykluczyć solidarną odpowiedzialność za VAT niezapłacony przez dostawcę towaru lub usługi).

Ważne informacje z objaśnień

- Nie można zastosować podzielonej płatności w przypadku faktury pro forma.
- Wniosek o uwolnienie środków z rachunku VAT (np. 12 000 zł) nie wstrzymuje możliwości płacenia z tego konta (np. 2000 zł). Po otrzymaniu od fiskusa informacji o zgodzie bank przeleje na konto rozliczeniowe pozostałe środki (10 000).
- Podatnik, który otrzyma postanowienie od urzędu skarbowego o uwolnieniu środków z rachunku VAT, nie musi nic robić. Bank uwolni je automatycznie po otrzymaniu informacji od fiskusa.
- Po odmowie uwolnienia środków ze względu na zaległości w VAT fiskus nie może ich automatycznie przejąć. Może podjąć czynności egzekucyjne.

– Dlaczego traktować inaczej podatnika, który otrzymał zawyżoną płatność? Tym bardziej, że art. 62b ust. 2 pkt 5 prawa bankowego wprost przewiduje możliwość obciążenia rachunku w takim przypadku? – zastanawia się ekspert. Dlatego uważa, że MF zrobiło słusznie, wycofując się z dotychczasowej wykładni.

Brak solidarnej odpowiedzialności

Resort potwierdził też, że w przypadku zapłaty przy zastosowaniu mechanizmu podzielonej płatności za nabyte tzw. towary wrażliwe (np. paliwa, aparaty cyfrowe) nabywca nie będzie odpowiadał solidarnie z dostawcą za jego zaległości podatkowe (w takim przypadku nie będzie miał zastosowania art. 105a ust. 1 ustawy o VAT).

Nadal jednak – jak podkreśla Bartosz Mazur – będzie istniało niebezpieczeństwo, że fiskus zakwestionuje odliczenie podatku od takiego zakupu. Ministerstwo Finansów wielokrotnie bowiem podkreślało, że płatności w mechanizmie podzielonej płatności będą tylko jedną z przesłanek należytej staranności, ale jej nie zastąpią.

Zapłata samego VAT

Potwierdziło się też, że nawet jeśli nabywca zapłaci sprzedawcy tylko kwotę VAT i nie przeleje ani złoćówki na poczet ceny netto, to i tak sprzedawca po upływie 150 dni od terminu płatności będzie mógł odzyskać należny podatek. Tyle że w odpowiedniej proporcji. Pisaliśmy o tym w artykule „Split payment nie przekre-

śla ulgi na zle długi” (DGP nr 126/2018).

W przypadku uregulowania przez nabywcę płatności wynikającej z faktury w niepełnej wysokości kwotę zapłaconą w mechanizmie podzielonej płatności należy traktować jako uregulowanie części należności wynikającej z faktury – napisał resort w objaśnieniach i wyjaśnił to na przykładzie.

Przykład

Mały podatnik, który wybrał kasową metodę rozliczeń, 20 lipca 2018 r. z tytułu dokonanej sprzedaży wystawił fakturę na kwotę netto 1000 zł + 230 zł VAT.

14 sierpnia 2018 r. nabywca dokonał płatności części kwoty wykazanej na fakturze przy zastosowaniu MPP, wpisując w komunikacie przelewu kwotę brutto 230 zł i kwotę VAT 230 zł (kwota 230 zł w całości trafiła na rachunek VAT).

W związku z otrzymaniem części zapłaty (230 zł zamiast 1230 zł) za tę dostawę u małego podatnika powstał obowiązek podatkowy i ma on obowiązek dokonać rozliczenia podatku z tego tytułu.

Otrzymał kwotę (230 zł) podatnik traktuje jako część zapłaty za wystawioną fakturę i rozlicza w deklaracji w następujący sposób:

- podstawa opodatkowania 187 zł
- podatek należny 43 zł.

Analogicznie musi skorygować swój podatek naliczony nabywca towarów. Nie może on odliczyć pełnych 230 zł VAT.

Kilka rachunków VAT

MF poinformowało też, że podatnik może poprosić bank o założenie dodatkowego konta VAT, jeżeli uzna, że jest mu ono potrzebne. Co więcej, przedsiębiorca może swobodnie przesuwać środki między rachunkami VAT w danym banku.

W samorządach

Resort wyjaśnił też, że do jednostek samorządu terytorialnego (JST) mają zastosowanie ogólne przepisy dotyczące split payment. Jednostki te mogą więc płacić za towary i usługi z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności. Jako podatnicy VAT wykonujący czynności opodatkowane muszą liczyć się z tym, że kontrahenci też mogą płacić im w podzielonej płatności.

MF zwraca jednak uwagę, że jeżeli posiadaczem rachunku VAT będzie jednostka organizacyjna JST, wówczas wniosek o uwolnienie środków składa JST (jako podatnik VAT). JST powinna wskazać we wniosku numer rachunku VAT swojej jednostki organizacyjnej oraz powiązany z nim numer rachunku rozliczeniowego. ©